

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 30 lipca 2013 roku powód P. Ż. (1), reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w Ł. na swoją rzecz:

1. kwoty 413.000 złotych tytułem uzupełnienia zadośćuczynienia za doznany ból i cierpienie, krzywdy moralne oraz inne niedogodności powstałe w wyniku wypadku z dnia 22 maja 2007 roku (art. 445 § 1 k.c.);
2. stałej renty w kwocie 2.000 złotych płatnej comiesięcznie do dnia 10-tego każdego miesiąca (art. 444 § 2 k.c.);
3. kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa w wysokości 14.400 złotych.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że w dniu 22 maja 2007 roku uległ wypadkowi komunikacyjnemu na drodze G. – M., którego sprawcą był S. J., a także że w wyniku powyższego zdarzenia doznał obrażeń ciała w postaci złamania otwartego II GA kości udowej prawej, złamania kości ramieniowej prawej, złamania trzonu kości promieniowej lewej, złamania gałęzi górnej i dolnej kości łonowej prawej, niedowładu nerwu udowego prawego, urazu wielonarządowego, odmy opłucnowej prawostronnej, złamania żeber II-VI po stronie prawej, wstrząsu krwotocznego, niepłodności, co wiązało się m.in. z koniecznością jego hospitalizacji i poddania się przez niego licznym zabiegom medycznym i rehabilitacyjnym, a także że w pierwszym okresie po wypadku nie poruszał się, a następnie chodził za pomocą dwóch kul łokciowych. Powód podał, że wyżej wskazany wypadek komunikacyjny pozostawił u niego ślady fizyczne (m.in. ma ból i trudności w chodzeniu; podejrzewa, że konsekwencją wypadku i obrażeń jakich doznał jest bezpłodność), a także odbił się na jego sferze psychicznej – fakt, że nie może poruszać się bez odczuwania bólu, że nie może aktywnie wychowywać syna oraz że w wyniku wypadku na zawsze utracił sprawność wpływa negatywnie na jego funkcjonowanie – odczuwa stres, w szczególności, że przed wypadkiem pracował fizycznie i był osobą aktywną fizycznie (uprawiał turystykę pieszą, rowerową i motocyklową, wędkarstwo, grał w siatkówkę). Powód wyjaśnił, że w niniejszej sprawie dochodzi renty z tytułu utraty zdolności do zarobkowania oraz z tytułu zmniejszenia się jego widoków na przyszłość, podając, jakie ponosi obecnie koszty utrzymania, że jest uzależniony finansowo od rodziców i żony oraz że przed wypadkiem był zatrudniony w Polsce jako pracownik fizyczny, a następnie wyjechał do Szwecji, gdzie pracował przy pracach remontowych (od czerwca 2007 roku na 6 miesięcy został zatrudniony z dochodem miesięcznym 7.680 złotych) i miał uzyskać w Szwecji pracę na czas nieokreślony. Podniósł też, że po 5 latach pracy w Szwecji mógłby starać się o emeryturę, która w przeliczeniu na dzień złożenia pozwu wynosiłaby około 2.000 złotych miesięcznie i o zasądzenie właśnie takiej kwoty wnosi w niniejszej sprawie – jest to kwota minimum, która pomoże mu utrzymać siebie i rodzinę wraz z pokryciem dodatkowych kosztów leczenia i rehabilitacji, w sytuacji, gdy przedmiotowy wypadek przekreślił jego ogromną szansę zawodową (nie ma on szans na wykonywanie jakiegokolwiek pracy w swoim zawodzie; w przypadku przekwalifikowania praca umysłowa, tzw. biurowa nie przyniesie mu takich dochodów jakie uzyskiwał dzięki pracy fizycznej; nie jest w stanie wykonywać pracy na siedząco w związku z odczuwanym bólem). Powód wskazał również, że pozwany w postępowaniu likwidacyjnym wypłacił mu zadośćuczynienie za doznany ból i cierpienie łącznie w kwocie 73.000 złotych oraz uznał żądanie zwrotu utraconego wynagrodzenia za okres 6 miesięcy – licząc od dnia 1 czerwca 2007 roku, a nadto nie znalazł podstaw do przyznania mu renty w wysokości 2.000 złotych, motywując to faktem, że nie udowodnił on dochodów osiąganych przed wypadkiem, ani też nie przedstawił dochodów osiąganych po wypadku.

(pozew k. 3 – k. 10)

Postanowieniem z dnia 14 sierpnia 2013 roku Sąd Okręgowy w Łodzi I Wydział Cywilny zwolnił powoda P. Ż. (1) od kosztów sądowych w tej sprawie w całości.

(postanowienie k. 93)

W odpowiedzi na pozew z dnia 3 września 2013 roku pozwany (...) Spółka Akcyjna z Ł., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany podał, że jako ubezpieczyciel od odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego – sprawcy zdarzenia, uznaje co do zasady swoją odpowiedzialność za szkodę i krzywdę, jakiej doznał powód i wskazał, że w następstwie przeprowadzonego procesu likwidacji szkody na mocy decyzji z dnia 2 czerwca 2009 roku oraz z dnia 30 lipca 2009 roku przyznał powodowi tytułem naprawienia szkody i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę następujące świadczenia:

- kwotę 73.000 złotych tytułem zadośćuczynienia;
- kwotę 5.000 złotych tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich;
- kwotę 46.909,44 złotych tytułem utraconego dochodu za okres 6 miesięcy;
- kwotę 500 złotych tytułem zwrotu kosztów dojazdu do placówek medycznych;
- kwotę 88 złotych tytułem zwrotu kosztów przejazdu Autostradą (...).

Odnosząc się do żądania powoda o zasądzenie zadośćuczynienia pozwany podał m.in. że nie zostało wykazane, że powód przed wypadkiem był osobą aktywną fizycznie oraz że konsekwencją wypadku może być bezpłodność powoda i w takiej sytuacji – w ocenie pozwanego – wypłacone powodowi w postępowaniu likwidacyjnym zadośćuczynienie w kwocie 73.000 złotych w pełni kompensuje krzywdę, jakiej doznał w związku z przedmiotowym zdarzeniem, a żądana w niniejszym procesie kwota tytułem zadośćuczynienia jest znacznie wygórowana. Pozwany nie uznał ponadto roszczenia powoda o zasądzenie renty, wskazując, że twierdzenia powoda o zarobkach uzyskiwanych przez niego przed wypadkiem oraz o rzekomej wysokości przyszłych jego zarobków i o rzekomej szansie na jego zatrudnienie na czas nieokreślony za granicą kraju należy uznać za bezpodstawne, a nadto pozwany podał, że powód nie wykazał, iż podjął jakiegokolwiek starania w celu uzyskania zatrudnienia, bądź innych źródeł dochodów oraz że nawet nie starał się wykazać zwiększenia swoich potrzeb związanych z doznany uszczerbkiem na zdrowiu. Pozwany podniósł także, że powód w obecnym stanie jest nadal zdolny do wykonywania pracy nie związanej z wysiłkiem fizycznym, czy w zakładach pracy chronionej, jednak nie podjął on żadnych prób mających na celu znalezienie zatrudnienia na jakie pozwalałby mu aktualny stan zdrowia, a w związku z tym on nie może ponosić odpowiedzialności za brak inicjatywy powoda w poszukiwaniu pracy, czy też powrotu do stanu życia sprzed wypadku. Pozwany podkreślił również, że przyznał i wypłacił powodowi kwotę 46.909,44 złotych tytułem zwrotu za utracony dochód w okresie 6 miesięcy począwszy od dnia 1 czerwca 2007 roku, a więc za okres rzeczywistej całkowitej niezdolności do pracy. Odnosząc się do żądania powoda zwrotu kosztów procesu, pozwany wyjaśnił, że przedmiotowa sprawa nie należy do skomplikowanych pod względem prawnym i faktycznym, a tym samym nie wymaga od pełnomocnika zaangażowania środków większych niż w innych podobnych sprawach.

(odpowiedź na pozew k. 96 – k. 99)

Na rozprawie w dniu 24 września 2015 roku pełnomocnicy stron podtrzymali dotychczasowe stanowiska w sprawie.

(stanowiska stron: protokół rozprawy k. 266 – k. 268)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód P. Ż. (1) (ur. (...)) ukończył technikum zawodowe o specjalności obróbka skrawaniem i złożył egzamin dojrzałości w 1996 roku (wcześniej ukończył szkołę zasadniczą w zawodzie mechanik maszyn i urządzeń, uzyskując tytuł robotnika wykwalifikowanego w tym zawodzie). Od lutego 1997 roku powód pracował w PHU (...) jako sprzedawca na 1/2 część etatu. W 1999 roku wykonywał usługi serwisowe na podstawie umów zlecenia. W okresie

od dnia 1 maja 2006 roku do dnia 31 lipca 2006 roku powód był zatrudniony w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością jako pracownik ochrony fizycznej na 3/4 etatu z wynagrodzeniem 674,33 złote brutto miesięcznie. W okresie od dnia 26 czerwca 2006 roku do dnia 15 września 2006 roku powód był zatrudniony na okres próbny w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością na pełny etat jako pracownik produkcji, ślusarz z wynagrodzeniem 5,70 złotych na godzinę pracy (w czerwcu 2006 roku zarobił 130,83 złotych, w lipcu 2006 roku – 798,85 złotych, w sierpniu 2006 roku – 1.008,74 złotych, we wrześniu 2006 roku – 416,55 złotych). Następnie powód wyjechał do Szwecji, gdzie wykonywał prace remontowe. Nie miał zawartej żadnej umowy o pracę ani umowy cywilnoprawnej. W dniu 22 maja 2007 roku powód nigdzie nie pracował. Od czerwca 2007 roku powód miał pracować w Szwecji na okres próbny przez 6 miesięcy.

(świadczenia k. 15 – k. 19, umowa i aneks do umowy k. 71 – k. 62, zaświadczenie k. 73, umowa o pracę k. 74 – k. 79, umowy zlecenia k. 83 – k. 86 , zeznania powoda k. 266v – k. 268)

Z pisma złożonego przez P. R. V. for C. F. & F. (G. 19 A 222 24 LUND) wynika, że oferuje on P. Ż. (2) stałe zatrudnienie w jego firmie i że będzie on pracował jako pracownik fizyczny w jego domach, będzie zajmował się malowaniem oraz innymi podobnymi potrzebnymi pracami – rozpoczęcie pracy 1 czerwca 2007 roku (powód będzie pracował 40 godzin w tygodniu, tj. 160 godzin w miesiącu i wynagrodzenie wyniesie 120 koron szwedzkich za godzinę wraz z 33% podatkiem), a po 6-cio miesięcznym okresie próbnym będzie miał stałe zatrudnienie.

(pismo z tłumaczeniem k. 87 – k. 88)

Do dnia 22 maja 2007 roku P. Ż. (1) był osobą aktywną fizycznie – jeździł na rowerze, grał w siatkówkę.

(zeznania powoda k. 266v – k. 268)

W dniu 22 maja 2007 roku P. Ż. (1) został poszkodowany w wypadku komunikacyjnym, jaki miał miejsce na drodze publicznej G. – M.. Powód, będąc kierowcą motoru marki H. o numerze rejestracyjnym (...), uderzył w bok samochodu marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) kierowanego przez S. J., który zajeżdżał powodowi drogę. Winę za spowodowanie powyższego wypadku ponosi S. J. kierujący wyżej wskazanym samochodem (posiada ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) Spółce Akcyjnej w Ł.). Za powyższy czyn S. J. został na podstawie art. 177 § 2 k.k. skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 30 kwietnia 2009 roku wydanym w sprawie o sygnaturze akt II K 102/08.

(zeznania powoda k. 266v – k. 268 , wyroki z uzasadnieniami: k. 521 – k. 521v,

k. 540 – k. 546v, k. 582, k. 585 – k. 594 załączonych akt Sądu Rejonowego w Goleniowie

o sygn. II K 102/08)

Bezpośrednio po wypadku P. Ż. (1) został przewieziony do Szpitala (...) w S., gdzie w okresie od dnia 22 maja 2007 roku do dnia 24 maja 2007 roku przebywał w Centrum (...) z rozpoznaniem: uraz wielonarządowy w następstwie wypadku komunikacyjnego, odma opłucnowa prawostronna, złamanie żeber II-VI po stronie prawej, niestabilne złamanie miednicy, otwarte złamanie uda prawego, złamanie prawej kości ramiennej, złamanie lewego przedramienia, wstrząs krwotoczny. U powoda wykonano badania i zastosowano leczenie operacyjne – drenaż opłucnowy ssący po stronie prawej i stabilizację złamania kości udowej i obu kończyn górnych. Następnie powód był leczony w Katedrze i Kliniki (...) wyżej wskazanego Szpitala z rozpoznaniem: złamanie otwarte II GA kości udowej prawej, złamanie prawej kości ramiennej, złamanie trzonu kości promieniowej lewej, złamanie gałęzi górnej i dolnej kości łonowej prawej, niedowład nerwu udowego prawego, uraz wielonarządowy. W dniu 5 czerwca 2007 roku powód został wypisany do domu w stanie ogólnym dobrym z zaleceniem: leżenie i pielęgnacja w łóżku przez 6 tygodni, unieruchomienie prawego ramienia w chuście trójkątnej przez 2 tygodnie, unieruchomienie prawego uda w szynie udowej przez 6 tygodni, unieruchomienie w szynie ramiennej lewego przedramienia, stosowanie profilaktyki przeciwzakrzepowej, kontrola i dalsze leczenie w (...).

(karty informacyjne k. 65 – k. 68)

Z wyżej wskazanego Szpitala (...) został przewieziony do domu karetką pogotowia. Po powrocie do domu powód był osobą leżącą. W tym czasie powód nie mógł wykonywać żadnych czynności. Inne osoby, tj. żona, matka, ciotka pomagały powodowi w czynnościach życia codziennego, m.in. przy jedzeniu, przy kąpieli. Powód zażywał leki przeciwbólowe oraz stosował maści. W tym okresie powód był w złym stanie psychicznym. Powód nie był w stanie opiekować się swoim 2-letnim synem.

(zeznania powoda k. 266v – k. 268)

Od dnia 10 lipca 2007 roku do dnia 1 sierpnia 2007 roku powód przebywał na Oddziale Urazowo – Ortopedycznym w Wojewódzkim Szpitalu (...) w S. z rozpoznaniem: uraz wielonarządowy ze złamaniem uda prawego, ramienia prawego, przedramienia lewego, miednicy, żeber. Podczas hospitalizacji zastosowano u powoda leczenie zachowawcze – zdjęto unieruchomienie gipsowe, wykonano kontrolne rtg i wykonano rehabilitację: ćwiczenia czynne, bierne i wspomagane kończyn górnych i dolnej prawej. Powód został wypisany do domu z zaleceniem kontynuacji wyuczonych ćwiczeń, z zakazem obciążania kończyny dolnej prawej i zaleceniem kontroli w Poradni O. – Urazowej za 2 tygodnie. W wypisie wskazano, że powód nie wymaga zwolnienia.

(karta informacyjna k. 59)

Od dnia 16 sierpnia 2007 roku powód leczył się w (...) przy Wojewódzkim Szpitalu (...) w S. (wizyty do dnia 4 czerwca 2008 roku).

(historia choroby k. 52 – k. 58)

Po około pół roku od wypadku powód rozpoczął pionizację i naukę chodzenia.

(zeznania powoda k. 266v – k. 268)

Od dnia 29 listopada 2007 roku powód leczył się w (...) przy Wojewódzkim Szpitalu (...) w S. w związku z urazem wielonarządowym doznany w wypadku komunikacyjnym z dnia 22 maja 2007 roku.

(historia choroby k. 26 – k. 38, k. 39 – k. 40, zaświadczenie k. 69)

W dniu 4 czerwca 2009 roku powód był na wizycie w (...) przy Wojewódzkim Szpitalu (...) w S. z rozpoznaniem: zaburzenia adaptacyjne.

(historia choroby k. 45 – k. 51)

W dniu 8 czerwca 2009 roku (...) Zakład (...) wypłacił na rzecz powoda kwotę 7.300 złotych z tytułu ubezpieczenia następstw od nieszczęśliwych wypadków kierowcy i pasażerów pojazdu mechanicznego w związku ze zdarzeniem z dnia 22 maja 2007 roku (w orzeczeniu przyjęto 73% trwałego uszczerbku na zdrowiu powoda).

(pismo k. 80, orzeczenie k. 81 – k. 82)

Orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności wydanym przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w S. w dniu 23 czerwca 2009 roku P. Ż. (1) został zaliczony do osób ze stopniem niepełnosprawności umiarkowanym – orzeczenie wydano do dnia 30 czerwca 2010 roku i wskazano, że niepełnosprawność istnieje od dnia 22 maja 2007 roku. Z orzeczenia powyższego wynika, że powód jest zdolny do pracy w warunkach pracy chronionej.

(orzeczenie k. 43 – k. 44)

Orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności wydanym przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w S. w dniu 5 sierpnia 2010 roku P. Ż. (1) został zaliczony do osób ze stopniem niepełnosprawności umiarkowanym –

orzeczenie wydano do dnia 31 sierpnia 2014 roku i wskazano, że niepełnosprawność istnieje od dnia 22 maja 2007 roku. Z orzeczenia powyższego wynika, że powód jest zdolny do pracy w warunkach pracy chronionej.

(orzeczenie k. 41 – k. 42)

Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego na mocy decyzji z dnia 2 czerwca 2009 roku oraz z dnia 30 lipca 2009 roku (...) Spółka Akcyjna w Ł. przyznała P. Ż. (2) w związku z obrażeniami doznanymi w wypadku komunikacyjnym z dnia 22 maja 2007 roku:

- kwotę 73.000 złotych tytułem zadośćuczynienia, uznając, że żądana przez powoda kwota 500.000 złotych tytułem zadośćuczynienia jest rażąco wygórowana;
- kwotę 5.000 złotych tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich;
- kwotę 46.909,44 złotych tytułem utraconego dochodu za okres 6 miesięcy, przyjmując, że przedstawione przez powoda zaświadczenie o ofercie pracy w Szwecji potwierdza, że miał zagwarantowane zatrudnienie przez 6 miesięcy na okres próbny, a nie ma żadnego dowodu, ani pewności, że powód pracowałby w firmie (...) przez okres 5 lat;
- kwotę 500 złotych tytułem zwrotu kosztów dojazdu do placówek medycznych;
- kwotę 88 złotych tytułem zwrotu kosztów przejazdu Autostradą (...).

(...) Spółka Akcyjna w Ł. w piśmie skierowanym do P. Ż. (1) wskazało, że nie ma obecnie podstaw do przyznania P. Ż. (2) kwoty 2.000 złotych miesięcznie tytułem renty, z uwagi na nie udokumentowanie przez powoda braku zatrudnienia (próby podjęcia zatrudnienia) po wypadku, ani nie udokumentowanie, że powód pobierał wynagrodzenie bezpośrednio przed wypadkiem, a przyszło i niepewne zdarzenia na jakie powód powołuje się, tj. szwedzka emerytura w kwocie 2.000 złotych, nie stanowi podstawy do wypłaty renty.

(decyzje i pismo k. 60 – k. 64 , załączone akta postępowania likwidacyjnego

o numerze (...) k. 110)

W okresie od dnia 16 sierpnia 2011 roku do dnia 16 września 2011 roku powód przebył terapię usprawniającą w Gabinetcie Masażu (...) w S..

(informacja k. 70)

Powód razem z żoną stara się o drugie dziecko, jednak badania wykazują na jego problemy z płodnością.

(wyniki badań k. 20 – k. 25 , zeznania powoda k. 266v – k. 268)

Z pisma Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w T. wynika, że na dzień 14 listopada 2013 roku powód nie jest objęty ubezpieczeniami społecznymi i ubezpieczeniem zdrowotnym oraz że nie figuruje w ewidencji wypłat zasiłków.

(pismo k. 119, pismo k. 120)

W świetle następstw wypadku, któremu powód P. Ż. (1) uległ w dniu 22 maja 2007 roku doszło do upośledzenia sprawności ruchowej w postaci utrwalonego ograniczenia ruchomości miernego stopnia w prawym stawie barkowym, ograniczenia ruchomości miernego stopnia w prawym stawie biodrowym, ograniczenia ruchomości miernego stopnia w stawach kolanowym i skokowym prawym z zanikami mięśniowymi prawej kończyny dolnej w obrębie uda oraz asymetrii długości kończyn o około 1 cm.

W okresie bezpośrednio po wypadku, tj. leczenia szpitalnego rozmiar cierpień fizycznych u powoda należy określić jako bardzo wysoki. W. złamania kończyn i przebyte zabiegi operacyjne wymagały stosowania silnych leków

przeciwbólowych. Z biegiem czasu i postępów leczenia i rehabilitacji rozmiar cierpień fizycznych u powoda zmniejszał się. Obecnie cierpienia fizyczne u powoda można określić jako niewielkiego stopnia, okresowo występujące dolegliwości bólowe wymagające doraźnego leczenia przeciwbólowego podstawowymi lekami ogólnodostępnymi.

W okresie bezpośrednio po wypadku, tj. leczenia szpitalnego rozmiar cierpień psychicznych u powoda należy określić jako bardzo wysoki. Nagła, niespodziewana zmiana sytuacji zdrowotnej, obawa przed utratą życia, niepewność co do własnej przyszłości stanowiły dla P. Ż. (1) olbrzymie obciążenie psychiczne, co doprowadziło do wystąpienia epizodów zaburzeń adaptacyjnych do nowych ograniczeń zdrowotnych ze względu na przebyte urazy. Obecna sytuacja jest również trudna do akceptacji przez powoda, który w wyniku wypadku z osoby zdrowej, wysportowanej, aktywnej fizycznie stał się osobą niepełnosprawną.

W wyniku zdarzenia z dnia 22 maja 2007 roku u P. Ż. (1) stwierdzono uraz wielonarządowy w postaci urazu klatki piersiowej ze złamaniem żeber od II do VI i odmą opłucnową po stronie prawej, złamania prawej kości ramiennej, złamania trzonu lewej kości promieniowej, urazu miednicy ze złamaniem gałęzi górnej i dolnej kości łonowej prawej, otwartego złamania GA prawej kości udowej, wstrząsu krwotocznego, niedowładu nerwu udowego lewego.

Powód doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu w łącznej wysokości 59%, tj.:

- uraz klatki piersiowej ze złamaniem żeber od II do VI po stronie prawej – 10% według punktu 58 a) załącznika – uszkodzenie przynajmniej 2 żeber (złamanie itp.) z obecnością zniekształceń i bez zmniejszenia pojemności życiowej płuc;
- odma opłucnowa po stronie prawej – 10% według punktu 61 a) załącznika – uszkodzenie płuc i opłucnej bez niewydolności oddechowej;
- złamanie prawej kości ramiennej – 8% według punktu 113 a) załącznika – złamanie kości ramiennej w zależności od zmian wtórnych i upośledzenia funkcji kończyny z niewielkim przemieszczeniem i zaburzeniem osi kończyny;
- uraz kończyny górnej lewej – 6% według punktu 123 a) – złamanie trzonów jednej lub obu kości przedramienia w zależności od przemieszczeń, zniekształceń i zaburzeń czynnościowych – ze zniekształceniem i zaznaczonymi zaburzeniami funkcji (w tym zakresie mieści się też ograniczenie siły mięśniowej kończyny);
- uraz miednicy ze złamaniem gałęzi górnej i dolnej kości łonowej prawej – 10% według punktu 96 a) załącznika – złamanie miednicy z przerwaniem obręczy biodrowej jedno- lub wielomiejscowe w zależności od zniekształcenia i upośledzenia chodu w odcinku przednim (kość łonowa, kulszowa);
- otwarte złamanie GA prawej kości udowej – 15% według punktu 147 a) załącznika – złamanie kości udowej – w zależności od zniekształceń, skrócenia, zaników mięśniowych i ograniczenia ruchów w stawach z nieznacznymi zmianami i skróceniem do 4 cm.

U P. Ż. (1) stwierdza się stałą dysfunkcję narządu ruchu w stopniu umiarkowanym i istnieje u niego konieczność stałej, okresowej rehabilitacji narządu ruchu, szczególnie w zakresie prawej kończyny dolnej. Okresowa rehabilitacja pozwoli utrzymać sprawność fizyczną powoda na aktualnym poziomie i opóźni pogłębianie się niepełnosprawności.

Powód utracił częściowo zdolność do pracy i nie może wykonywać prac wymagających ciężkiego wysiłku fizycznego, długotrwałego stania, poruszania się, dźwigania. Powód może wykonywać pracę siedzącą w warunkach chronionych.

(opinia biegłego sądowego specjalisty z zakresu chirurgii lek. med. D. D. :

pisemna k. 121 – k. 128, pisemna uzupełniająca k. 165)

Z punktu widzenia neurologicznego powód jest w dobrym stanie klinicznym. W badaniu neurologicznym nie stwierdzono u powoda cech uszkodzenia Układu Nerwowego. W wyniku wypadku z dnia 22 maja 2007 roku powód

nie doznał urazów w obrębie układu nerwowego. Z punktu widzenia neurologa zdarzenie to nie spowodowało żadnego utrudnienia życia codziennego.

Powód z przyczyn neurologicznych nie doznał uszczerbku na zdrowiu i nie wymagał zażywania leków czy innych środków medycznych, ani stosowania rehabilitacji.

Z punktu widzenia lekarza neurologa, a jednocześnie specjalisty z dziedziny medycyny pracy powód po wypadku nie utracił całkowicie ani częściowo zdolności do pracy zgodnej z poziomem jego wykształcenia i kwalifikacji zawodowych.

(pisemna opinia biegłego sądowego specjalisty z zakresu neurologii, medycyny pracy

i toksykologii klinicznej lek. med. P. R. k. 169 – k. 174)

Istniejące u P. Ż. (1) problemy z płodnością nie są spowodowane obrażeniami miednicy do których doszło u niego w trakcie wypadku z dnia 22 maja 2007 roku. Brak możliwości posiadania kolejnego dziecka nie jest wynikiem uszkodzenia ciała powoda związanego z wypadkiem z dnia 22 maja 2007 roku. Obniżenie poziomu testosteronu i jakości spermy nie można wiązać z przebytych przez powoda urazem krocza, a obserwowany u niego krwihak moszny i krocza, nie był spowodowany urazem jąder, lecz krwawieniem gałęzi kości łonowej prawej.

(pisemna opinia biegłego sądowego specjalisty z zakresu urologii dr med. J. A.

k. 220 – k. 221)

Powód P. Ż. (1) ma obecnie 40 lat. Z zawodu jest technikiem obróbki skrawania. Powód odczuwa bóle stawowe na zmianę pogody. Powód zażywa leki przeciwbólowe oraz stosuje co najmniej raz dziennie maści przeciwbólowe i przeciwzapalne. Gdyby nie używał wyżej wskazanych maści, to miałby obrzęk kolana i problemy z ruchomością stawu. W wypadku z dnia 22 maja 2007 roku doszło do uszkodzenia prawej ręki powoda, co jest utrudnieniem, gdyż powód jest osobą praworęczną. Powód nadal przechodzi rehabilitację w ramach NFZ. Obecnie nie stać powoda na korzystanie z prywatnych masaży. Powód leczy się u lekarza ortopedy w przychodni (...) w S.. Z uwagi na stan zdrowia powód nie jest w stanie zagrać w piłkę z synem, który ma obecnie 11 lat. Żona powoda jeździ z powodem na zakupy i ona je nosi, z uwagi na to, że powód nie może dźwigać. Powód chciał być kierowcą, ale kręgosłup mu na to nie pozwala. Powód ma nadwagę – przytył około 20-25 kg. Powód zarejestrowany jest w Urzędzie Pracy, który skierował go do pracy w agencji reklamowej, ale powód nie podjął tego zatrudnienia, gdyż praca ta wymagała dźwigania. Orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności wydanym przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w S. w dniu 20 lipca 2015 roku P. Ż. (1) został zaliczony do osób ze stopniem niepełnosprawności umiarkowanym – orzeczenie wydano do dnia 31 lipca 2018 roku i wskazano, że niepełnosprawność istnieje od dnia 22 maja 2007 roku. Z orzeczenia powyższego wynika, że powód jest zdolny do pracy w warunkach pracy chronionej. Powód ma przyznany przez Prezydenta Miasta S. zasiłek w kwocie 80,60 złotych na okres od dnia 1 sierpnia 2015 roku do dnia 31 lipca 2018 roku, który jest jego jedynym źródłem utrzymania.

(decyzja k. 248, orzeczenie k. 247, skierowania k. 249 – k. 252,

historia choroby k 253 – k. 258, zeznania powoda k. 266v – k. 268)

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił w oparciu o materiał dowodowy zebrany w niniejszej sprawie w postaci załączonych do akt dokumentów oraz dokumentów znajdujących się w załączonych aktach postępowania likwidacyjnego o numerze (...) oraz w załączonych aktach Sądu Rejonowego w Goleniowie o sygnaturze II K 102/08, a także w postaci zeznań powoda złożonych na okoliczność stanu zdrowia powoda, cierpień fizycznych i psychicznych, kosztów leczenia i innych niedogodności powstałych w wyniku wypadku z dnia 22 maja 2007 roku, które to zeznania w zakresie wyżej ustalonych faktów Sąd uznał za wiarygodne.

Przy ustalaniu stanu faktycznego, Sąd wziął również pod uwagę opinie biegłych sądowych: specjalistę z zakresu chirurgii lek. med. D. D., specjalistę z zakresu neurologii, medycyny pracy i toksykologii klinicznej lek. med. P. R.

wydane na okoliczność aktualnego stanu zdrowia powoda P. Ż. (1) w świetle następstw wypadku, któremu powód uległ w dniu 22 maja 2007 roku, rozmiaru cierpień fizycznych i psychicznych powoda i rozstroju zdrowia powstałego w następstwie wypadku, stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu w następstwie tegoż zdarzenia, konieczności leczenia i rehabilitacji powoda, rokowań co do stanu zdrowia powoda na przyszłość, a ponadto także na okoliczność czy powód po wypadku utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy, a jeżeli nie to jakiego rodzaju prace może wykonywać i przy jakich ograniczeniach co do ich wykonywania, a także opinie biegłego sądowego specjalistę z zakresu urologii dr med. J. A. wydaną na okoliczność ustalenia, czy brak możliwości posiadania kolejnego dziecka jest wynikiem uszkodzeń ciała związanych z wypadkiem z dnia 22 maja 2007 roku, uznając, iż opinie powyższe zostały sporządzone w sposób profesjonalny i przekonywujący, a co za tym idzie posiadają atrybut wiarygodności. Biegli wykazali się wysokim poziomem wiedzy specjalistycznej i swoje opinie wydali po dokonaniu wnikliwej analizy dokumentacji medycznej powoda, a także po przedmiotowym zbadaniu powoda, dokonując szczegółowej oceny stanu zdrowia powoda w kontekście obrażeń doznanych przez niego w wypadku z dnia 22 maja 2007 roku. Istotnym też jest wskazanie, że w pismach procesowych złożonych do akt sprawy pełnomocnicy stron nie zgłaszali ostatecznie żadnych zastrzeżeń do wydanych w tej sprawie opinii przez biegłych sądowych. Ponadto podkreślić trzeba, że opinia biegłego ma ułatwić sądowi dokonanie oceny dowodów w sytuacji, gdy potrzebne są wiadomości specjalne, tj. wiedza fachowa z danej dziedziny, a biegły powinien ograniczyć się do oceny stanu faktycznego okoliczności rozstrzyganej sprawy w zakresie swojej specjalności (por. wyrok SN z 1.12.1998 r., III CKN 741/98, L.). Zdaniem Sądu, biorąc pod uwagę doświadczenie wyżej wskazanych biegłych sądowych oraz ich specjalistyczną wiedzę, opinie przez nich wydane należało uznać za zupełne, jasne i logiczne.

Wyjaśnić w tym miejscu należy, że – wobec braku biegłego sądowego w dziedzinie andrologii oraz wobec wskazania przez (...) Towarzystwo (...), że wszyscy specjaliści urolodzy mają w swoim zakresie wiedzy tematykę andrologiczną, m.in. zagadnienia dotyczące niepłodności męskiej (k. 214) – Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłego urologa (a nie specjalisty z zakresu andrologii) na okoliczność ustalania, czy problemy z niepłodnością powoda są spowodowane obrażeniami miednicy, których powód doznał w wypadku komunikacyjnym z dnia 22 maja 2007 roku. Podkreślić należy, że strony – co do wyżej wskazanego postępowania Sądu – nie zgłaszały żadnych zastrzeżeń.

Sąd – na podstawie przepisu art. 302 § 1 k.p.c. – ograniczył dowód z przesłuchania stron do przesłuchania powoda, zaś strona pozwana nie zgłaszała wniosku o przesłuchanie jej przedstawiciela w tym charakterze.

Mając na względzie rządzącą procesem cywilnym zasadę kontradiktoryjności postępowania, a także fakt, że strony reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników nie zgłosiły żadnych innych wniosków dowodowych i nie znajdując podstaw do przeprowadzenia dowodów z urzędu (art. 232 k.p.c.), Sąd rozpoznał niniejszą sprawę, biorąc pod uwagę stan faktyczny ustalony na podstawie powyżej wskazanych dowodów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo P. Ż. (1) częściowo zasługuje na uwzględnienie.

Podstawą odpowiedzialności pozwanego (...) Spółki Akcyjnej Ł. jest umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawarta z posiadaczem samochodu marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) (sprawcy wypadku z dnia 22 maja 2007 roku) oraz przepis art. 822 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (OC) zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz umowa została zawarta (ubezpieczony). Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń ma charakter akcesoryjny, gdyż jej powstanie i rozmiar zależą od istnienia okoliczności uzasadniających odpowiedzialność ubezpieczonego sprawcy szkody oraz rozmiaru tej odpowiedzialności. Istnienie więc odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub osoby kierującej pojazdem determinuje odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń. Zgodnie z treścią art. 822 § 4 k.c., uprawniony do odszkodowania może dochodzić roszczenia bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń. Bardziej szczegółowe regulacje odnośnie kwestii odpowiedzialności ubezpieczyciela zawierają przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze

Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.) oraz ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151 ze zm.). Art. 34 ust. 1 wyżej wskazanej ustawy stanowi, iż z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani – na podstawie przepisów prawa cywilnego – do odszkodowania za wyrządzoną szkodę w związku z ruchem tego pojazdu, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Z treści art. 436 § 1 k.c. w zw. z art. 435 § 1 k.c. wynika, że samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu wyrządzoną komukolwiek przez ruch tego pojazdu chyba, że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Mając na uwadze powyższe rozważania, przy uwzględnieniu okoliczności niniejszej sprawy, bezsporna jest odpowiedzialność kierującego pojazdem marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...), tj. S. J. za skutki wypadku komunikacyjnego, jaki miał miejsce w dniu 22 maja 2007 roku (wyrokiem Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 30 kwietnia 2009 roku wydanym w sprawie o sygnaturze akt II K 102/08 S. J. uznany został za winnego spowodowania przedmiotowego wypadku), a w związku z tym nie ma też wątpliwości co do odpowiedzialności – w oparciu o wyżej wskazane przepisy – pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w Ł. za skutki przedmiotowego wypadku – wobec faktu istnienia w dniu wypadku umowy ubezpieczenia zawartej między pozwanym Towarzystwem a posiadaczem wyżej wskazanego pojazdu. Istotnym jest też wskazanie, że pozwany – wypłacając powodowi po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego określoną kwotę tytułem zadośćuczynienia oraz tytułem odszkodowania co do zasady przyjął na siebie odpowiedzialność za szkodę powoda powstałą na skutek powyższego wypadku.

W tym miejscu należy przejść od rozważenia zasadności roszczeń powoda P. Ź. (1) dochodzonych od (...) Spółki Akcyjnej w Ł. tytułem zadośćuczynienia, a także renty z tytułu utraty zdolności do zarobkowania oraz z tytułu zmniejszenia się widoków na przyszłość.

Zgodnie z treścią art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 zd. 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Chodzi tu o krzywdę ujmowaną jako cierpienie fizyczne (ból i inne dolegliwości) oraz cierpienie psychiczne (ujemne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia). Zadośćuczynienie obejmuje cierpienia zarówno już doznane, jak i te, które wystąpią w przyszłości. Ma więc ono charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę za całą krzywdę doznaną przez poszkodowanego. Przepisy kodeksu cywilnego nie zawierają żadnych kryteriów, jakie należy uwzględnić przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia pieniężnego, jednakże judykatura wskazuje kryteria, którymi należy się kierować przy ustalaniu tej wysokości. Zadośćuczynienie z art. 445 § 1 k.c. ma charakter kompensacyjny, a o jego rozmiarze powinien decydować w zasadzie rozmiar doznanej krzywdy, tj. stopień cierpień psychicznych i fizycznych, ich intensywność, czas trwania, nieodwracalność następstwa zdarzenia (por. wyrok SN z 15.07.1977 r., IV CR 244/97, niepubl.). Ponadto zadośćuczynienie nie może stanowić zapłaty symbolicznej, ale również niewspółmiernej. W wyroku z dnia 30 stycznia 2004 roku (I CK 131/03, L.) Sąd Najwyższy stwierdził, że powoływanie się przez sąd przy ustalaniu zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę na potrzebę utrzymania wysokości zadośćuczynienia w rozsądnych granicach, odpowiadającym aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa, nie może prowadzić do podważenia kompensacyjnej funkcji zadośćuczynienia. W świetle powyższego, przy określaniu wysokości zadośćuczynienia należy wziąć pod uwagę całokształt okoliczności sprawy, zadośćuczynienie bowiem ma na celu naprawienie krzywd niematerialnych, więc trudno je wymierzyć i jego wysokość zależy od każdego, indywidualnego przypadku. Zaznaczyć wyraźnie należy, że sąd ustalając wysokość zadośćuczynienia, uwzględnia również uszczerbek na zdrowiu, jednakże jest to tylko jeden z elementów tego ustalania, bowiem o wysokości zadośćuczynienia decyduje szereg czynników, nie tylko związanych z wielkością uszczerbku na zdrowiu.

Rozważając kwestie zasadności zasądzenia powodowi zadośćuczynienia, Sąd miał na uwadze fakt, iż na skutek zdarzenia z dnia 22 maja 2007 roku powód doznał obrażeń ciała (m.in. urazu klatki piersiowej ze złamaniem

żeber od II do VI i odną opłucnową po stronie prawej, złamania prawej kości ramiennej, złamania trzonu lewej kości promieniowej, urazu miednicy ze złamaniem gałęzi górnej i dolnej kości łonowej prawej, otwartego złamania GA prawej kości udowej, wstrząsu krwotocznego, niedowładu nerwu udowego lewego), które doprowadziły do konieczności hospitalizacji powoda, poddania się przez niego licznym zabiegom medycznym i rehabilitacyjnym. Nadto istotny jest fakt, że po opuszczeniu szpitala powód nie był osobą samodzielną (przez okres pół roku był osobą leżącą) i potrzebował pomocy innych osób w codziennym funkcjonowaniu, m.in. w przy jedzeniu, przy kąpieli, którą to pomoc świadczyła mu rodzina, tj. matka, żona, ciotka. Istotnym jest też wskazanie, że z opinii wydanej w tej sprawie przez biegłego sądowego specjalistę z zakresu chirurgii lek. med. D. D. wynika, że w okresie bezpośrednio po wypadku rozmiar cierpień fizycznych u powoda należy określić jako bardzo wysoki – wielomiejscowe złamania kończyn i przebyte zabiegi operacyjne wymagały stosowania silnych leków przeciwbólowych, a nadto w tym okresie rozmiar cierpień psychicznych u powoda należy określić jako bardzo wysoki – nagła, niespodziewana zmiana sytuacji zdrowotnej, obawa przed utratą życia, niepewność co do własnej przyszłości stanowiły dla P. Ż. (1) olbrzymie obciążenie psychiczne, co doprowadziło do wystąpienia epizodów zaburzeń adaptacyjnych do nowych ograniczeń zdrowotnych ze względu na przebyte urazy. Nadto podkreślić należy, że z opinii wydanej przez wyżej wskazanego biegłego wynika też, że obecnie cierpienia fizyczne u powoda można określić jako niewielkiego stopnia, okresowo występujące dolegliwości bólowe wymagające doraźnego leczenia przeciwbólowego podstawowymi lekami ogólnodostępnymi oraz że obecna sytuacja jest również trudna do akceptacji przez powoda, który w wyniku wypadku z osoby zdrowej, wysportowanej, aktywnej fizycznie stał się osobą niepełnosprawną. Z wyżej wskazanej opinii biegłego wynika, że u P. Ż. (1) istnieje konieczność stałej, okresowej rehabilitacji narządu ruchu, szczególnie w zakresie prawej kończyny dolnej oraz że okresowa rehabilitacja pozwoli utrzymać sprawność fizyczną powoda na aktualnym poziomie i opóźni pogłębianie się niepełnosprawności. W sprawie ustalono natomiast, że powód w związku z obrażeniami doznanymi w przedmiotowym wypadku w dalszym ciągu zażywa leki przeciwbólowe oraz stosuje maści, a także poddaje się zabiegom rehabilitacyjnym.

Podkreślić nadto trzeba, że biegły sądowy specjalista z zakresu chirurgii lek. med. D. D. wydający opinię w niniejszej sprawie ocenił, że na skutek przedmiotowego wypadku powód doznał trwałego i długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w łącznej wysokości 59%, co świadczy również o dużym zakresie doznanych przez powoda cierpień.

Zaznaczyć nadto trzeba, że na ustalenie wysokości zadośćuczynienia należnego powodowi mają wpływ także okoliczności, że przed wypadkiem powód pracował jako pracownik fizyczny, a obecnie – co znajduje potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym – nie może wykonywać prac wymagających ciężkiego wysiłku fizycznego, dźwigania, a to jest niewątpliwie duża niedogodność dla powoda. Negatywnie na stan powoda wpływa też fakt, że obecnie nie może on uprawniać aktywności fizycznej takiej jak przed wypadkiem, kiedy jeździł na rowerze, grał w siatkówkę, grał w piłkę z synem.

Mając powyższe na uwadze, Sąd zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w Ł. na rzecz powoda P. Ż. (1) (dodatkowo ponad wypłaconą na rzecz powoda przez stronę pozwaną w postępowaniu likwidacyjnym kwotę 73.000 złotych tytułem zadośćuczynienia) kwotę 77.000 złotych tytułem zadośćuczynienia (pkt 1 wyroku), uznając, że zadośćuczynienie dla powoda w łącznej kwocie 150.000 złotych za doznaną krzywdę i cierpienia fizyczne w związku z wypadkiem z dnia 22 maja 2007 roku jest odpowiednie, bowiem kwota ta z jednej strony uwzględnia charakter, stopień, intensywność i czas trwania cierpień doznanych przez powoda, z drugiej zaś strony kwota ta stanowi odczuwalną dla powoda wartość ekonomiczną, która pozwoli na złagodzenie doznanej przez niego krzywdy.

W pozostałym zakresie, Sąd oddalił żądanie powoda w zakresie zadośćuczynienia (pkt 2 wyroku), uznając, że zasądzona na jego rzecz kwota 77.000 złotych (przy uwzględnieniu otrzymanej przez powoda już wcześniej kwoty 73.000 złotych) – przyjmując obiektywne kryteria – jest adekwatna z uwagi na doznaną przez niego krzywdę, rozmiar i czas trwania cierpień oraz ograniczeń w jego życiu, jakie wywołał uraz doznany w przedmiotowym wypadku (obecnie cierpienia fizyczne u powoda można określić jako niewielkiego stopnia, okresowo występujące dolegliwości bólowe wymagające doraźnego leczenia przeciwbólowego podstawowymi lekami ogólnodostępnymi – co wynika z opinii wydanej przez biegłego sądowego specjalistę z zakresu chirurgii lek. med. D. D.; powód po wypadku nie utracił całkowicie ani częściowo zdolności do pracy zgodnej z poziomem jego wykształcenia i kwalifikacji zawodowych –

co wynika z opinii wydanej przez biegłego sądowego specjalistę z zakresu neurologii, medycyny pracy i toksykologii klinicznej lek. med. P. R.). Zdaniem Sądu, w okolicznościach niniejszej sprawy, zasądzenie na rzecz powoda żądanej przez niego w niniejszym postępowaniu kwoty 413.000 złotych tytułem zadośćuczynienia byłoby wygórowane.

Zgodnie z treścią art. 444 § 2 k.c. jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność od pracy zarobkowej, albo zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Do zasądzenia renty sam fakt trwałego pogorszenia zdrowia nie jest wystarczający. Ponieważ renta jest postacią odszkodowania konieczne jest, aby pogorszenie stanu zdrowia poszkodowanego wiązało się z negatywnymi skutkami w jego sferze majątkowej. Konieczną przesłanką przyznania renty jest więc powstanie szkody w postaci zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów. Szkada musi posiadać walor realny, nie zaś tylko teoretyczny, a to sprawia, że na tle przepisu art. 444 § 2 k.c. sama tylko utrata zdrowia i ewentualność poniesienia w związku z tym przez poszkodowanego uszczerbku majątkowego nie jest wystarczająca dla przyjęcia w konkretnej sprawie, że zasadne jest żądanie renty. Zatem nie sama tylko utrata zdrowia, lecz rzeczywista utrata zdolności zarobkowania i widoków na przyszłość, a także rzeczywiste zwiększenie się potrzeb poszkodowanego jako następstwo wywołania uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia stanowią przesłanki zasądzenia renty po myśli art. 444 § 2 k.c. (zob. wyrok SN z 7.5.1998 r., III CKU 18/98, L.).

Mając na uwadze żądanie powoda w zakresie renty z tytułu utraty zdolności do zarobkowania oraz z tytułu zmniejszenia się widoków na przyszłość wskazać należy dwie podstawy prawne przyznania renty wskazane w art. 444 § 2 k.c.:

1. całkowita lub częściowa niezdolność do pracy zarobkowej (ma ona wyrównać różnicę między dochodami, jakie poszkodowany mógłby uzyskać, gdyby zdarzenie szkodzące nie miało miejsca, a dochodami, jakie może on uzyskać po zdarzeniu szkodzącym; oznaczenie wysokości renty następuje z uwzględnieniem korzyści, jakie poszkodowany uzyskał z innych źródeł, zgodnie z zasadą *compensatio lucri cum damno*, w szczególności renty i innych świadczeń uzyskiwanych na podstawie ubezpieczeń społecznych);
2. zmniejszenie widoków poszkodowanego na przyszłość (zmniejszenie lub pozbawienie szansy na uzyskanie w przyszłości określonych dochodów, ograniczenie możliwości osiągnięcia korzystnej sytuacji majątkowej w wyniku działań innych niż praca zarobkowa, np. zmniejszenie lub ograniczenie szansy odniesienia sukcesów sportowych albo naukowych, szansy zawarcia małżeństwa).

W przypadku rozstrzygania w kwestii renty określonej w art. 444 § 2 k.c., która stanowi postać odszkodowania, należy stosować dyspozycję wynikającą z art. 361 k.c., zgodnie z którym zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła oraz że w powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby szkody nie wyrządzone. Zatem, warunkiem skutecznego domagania się naprawienia szkody na osobie (oprócz faktu jej wyrządzenia) jest adekwatny związek przyczynowy pomiędzy określonym faktem, z którym norma prawna wiąże obowiązek odszkodowawczy a szkodą, pojmowaną w omawianym przypadku jako uszczerbek majątkowy. Badając istnienie adekwatnego związku przyczynowego najpierw stwierdzamy istnienie między badanym zachowaniem a szkodą powiązania typu *conditio sine qua non* (tzw. test warunku koniecznego). Stwierdzenie natomiast, że pomiędzy zachowaniem a powstaniem szkody istnieje związek przyczynowy typu *conditio sine qua non* pozwala przejść do drugiego etapu, polegającego na badaniu, czy jest to związek przyczynowy normalny (adekwatny). Za normalne przyczyny powstania szkody uznaje się te przyczyny, które każdorazowo zwiększają możliwość (prawdopodobieństwo) nastąpienia badanego skutku. W orzecznictwie następstwo uznawane jest za „normalne”, jeśli „w danym układzie stosunków i warunków oraz w zwyczajnym biegu rzeczy, bez zaistnienia szczególnych okoliczności, szkoda jest zwykłym następstwem” tego zdarzenia (zob. wyrok SN z 26.1.2006 r., II CK 372/05, L.; wyrok SN z 28.04.2004 r., III CK 495/02, LEX).

Rozpoznając żądanie powoda w zakresie renty z tytułu utraty zdolności do zarobkowania, Sąd uznał, że nie zasługuje ono na uwzględnienie. Powód nie wykazał bowiem, że istnieje różnica pomiędzy dochodami, jakie mógłby uzyskać, gdyby zdarzenie szkodzące, tj. wypadek komunikacyjny z dnia 22 maja 2007 roku nie miał miejsca, a dochodami jakie jest w stanie uzyskać po wypadku. W pierwszej kolejności podnieść należy, że powód nie udowodnił, iż w związku z obrażeniami doznanymi w wyżej wskazanym wypadku utracił zdolność do zarobkowania, bądź w całości, bądź też w części. W szczególności wskazać należy, że z punktu widzenia lekarza neurologa, a jednocześnie specjalisty z dziedziny medycyny pracy lek. med. P. R., który wydał – niekwestionowaną przez strony – opinię sądową w tej sprawie, powód P. Ż. (1) po przedmiotowym wypadku nie utracił całkowicie ani częściowo zdolności do pracy zgodnej z poziomem jego wykształcenia i kwalifikacji zawodowych. W związku z powyższym, sam fakt, że w chwili obecnej powód nie pracuje, bowiem – według niego – nie jest w stanie uzyskać tak dużego wynagrodzenia jak przed wypadkiem, nie może stanowić podstawy do uznania, iż zasadne jest przyznanie mu renty z wyżej wskazanego tytułu. Ponadto, Sąd przyjął, że podawana przez powoda okoliczność, że od czerwca 2007 roku na 6 miesięcy został zatrudniony w Szwecji z dochodem miesięcznym 7.680 złotych i miał uzyskać w Szwecji pracę na czas nieokreślony nie może świadczyć o tym, że po upływie 6-cio miesięcznego okresu próbnego pracy, powód zostałby zatrudniony na stałe. Okres próbny pracy charakteryzuje się tym, że pracownik w tym czasie wykazuje swoje kwalifikacje i zaangażowanie, które decydują następnie o tym, czy pracodawca zatrudni go na dalszy, określony lub nieokreślony czas. W niniejszej sprawie brak jest podstaw do przyjęcia, że powód z pewnością by uzyskał taką pracę w Szwecji na dalszy okres, a w związku z tym także, że po 5 latach pracy w Szwecji mógłby starać się o emeryturę w wysokości około 2.000 złotych miesięcznie. Podkreślić nadto należy, że po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił powodowi kwotę 46.909,44 złotych tytułem utraconego dochodu za okres 6 miesięcy począwszy od dnia 1 czerwca 2007 roku (tj. od dnia, w którym powód miał rozpocząć w Szwecji pracę na okres 6 miesięcy), a więc za okres kiedy rzeczywiście powód w związku z obrażeniami doznanymi w wypadku z dnia 22 maja 2007 roku nie mógł wykonywać umówionej pracy. Istotny jest również fakt, że przed dniem wypadku powód pracował m.in. w Przedsiębiorstwie (...) (uzyskiwał wynagrodzenie w kwocie 5,70 zł na godzinę), w spółce (...) (uzyskiwał wynagrodzenie 674,33 miesięcznie). Powyższe świadczy o tym, że powód byłby w stanie osiągnąć dochody niższe niż podane przez niego (powód podał kwotę 6.000 złotych).

Ponadto Sąd uznał, że w okolicznościach niniejszej sprawy, brak jest adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy wypadkiem doznanym przez powoda w dniu 22 maja 2007 roku a pozostawaniem przez powoda bez pracy, co skutkowało niewątpliwie zmniejszeniem dochodów powoda po okresie 6 miesięcy od dnia wypadku (za okres 6 miesięcy od wypadku pozwany wypłacił powodowi utracone przez niego dochody; obecnie powód otrzymuje zasiłek w kwocie 80,60 złotych). Nie zostało bowiem wykazane przez powoda reprezentowanego przez profesjonalnego pełnomocnika – do czego był on zobowiązany stosownie do treści art. 6 k.c. – że bez zaistnienia przedmiotowego wypadku (warunek konieczny) powód nie pozostałby bez pracy, co doprowadziło do zmniejszenia jego dochodów.

W ocenie Sądu, powód nie wykazał też zasadności żądania zasądzenia na jego rzecz od pozwanego renty z tytułu zmniejszenia się jego widoków na przyszłość w związku z obrażeniami doznanymi przez niego w wypadku komunikacyjnym z dnia 22 maja 2007 roku, tzn. nie zostało wykazane, że został on pozbawiony albo została mu ograniczona szansa na uzyskanie w przyszłości określonych dochodów (ani z pracy zarobkowej, ani z innych tytułów np. poprzez ograniczenie możliwości naukowych, czy w zakresie innych dziedzin). Z materiału dowodowego zebranego w niniejszej sprawie, a w szczególności z opinii wydanej w tej sprawie przez biegłego sądowego z zakresu neurologii i medycyny pracy lek. med. P. R. – co już wyżej wskazano – wynika, że powód P. Ż. (1) po przedmiotowym wypadku nie utracił całkowicie ani częściowo zdolności do pracy zgodnej z poziomem jego wykształcenia i kwalifikacji zawodowych. Biegły ten wskazał również, że z punktu widzenia neurologa zdarzenie to nie spowodowało żadnego utrudnienia życia codziennego. W sprawie ustalono również, że przed wypadkiem powód był osobą aktywną fizycznie, tj. jeździł na rowerze, grał w siatkówkę, a po wypadku nie może wykonywać powyższej aktywności w takim zakresie jak wcześniej, jednakże okoliczność powyższa – wobec braku wykazania, że powód osiągał jakkolwiek korzyść majątkową wykonując powyższe czynności – nie może przemawiać za uwzględnieniem żądania zasądzenia renty z tytułu utraty widoków powodzenia na przyszłość.

Mając na uwadze powyższe, Sąd oddalił żądanie powoda zasądzenia na jego rzecz od pozwanego kwoty 2.000 złotych miesięcznie stanowiącej rentę z tytułu utraty zdolności do zarobkowania oraz z tytułu zmniejszenia się jego widoków na przyszłość (pkt 2 wyroku).

O obowiązku poniesienia kosztów sądowych przez pozwanego, Sąd orzekł mając za podstawę art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) w zw. z art. 100 zd. 1 k.p.c. W związku powyższym, przy przyjęciu, że pozwany przegrał proces w 17,6%, Sąd nakazał pobrać od (...) Spółki Akcyjnej w Ł. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 4.227 złotych (24.016 zł x 17,6%) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od uwzględnionej części powództwa (pkt 3 wyroku).

Przyjmując, że powód przegrał proces w 82,4%, Sąd – na podstawie art. 113 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) – nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi z zasądzonego na rzecz P. Ż. (1) w punkcie 1 roszczenia kwotę 1.785 złotych (2.166,27 zł tj. poniesione w tej sprawie tymczasowo przez Skarb Państwa koszty wydania opinii przez biegłych x 82,4%) tytułem częściowego zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych od oddalonej części powództwa (pkt 4 in principio wyroku), a nadto uwzględniając sytuację życiową i materialną powoda (powód został zaliczony do osób ze stopniem niepełnosprawności umiarkowanym; powód jest zarejestrowany w Urzędzie Pracy i nigdzie nie pracuje; powód ma przyznany przez Prezydenta Miasta S. zasiłek w kwocie 80,60 złotych na okres od dnia 1 sierpnia 2015 roku do dnia 31 lipca 2018 roku, który jest jego jedynym źródłem utrzymania) – mając za podstawę art. 102 k.p.c. – w pozostałym zakresie odstąpił od obciążania powoda kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej (pkt 4 in fine wyroku).

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.